

○(๓๑)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ ๕๐๐ - ๕๐๑/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๒๓ - ๑๖๒๔/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖

วันที่ ๑๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ความอาญา

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดอุตรดิตถ์	โจทก์
		นายอนุรักษหรือออด แก้วไข	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดอุตรดิตถ์	โจทก์
		นายทองแสง ไชยแก้ว	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

/จำเลยทั้งสอง

สำหรับศาลใช้

-๒-

จำเลยทั้งสอง อุทธรณ์ คำพิพากษา

ศาลจังหวัดอุตรดิตถ์ ลงวันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ รับวันที่ ๒๒ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลชั้นต้นสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ และเรียกจำเลยในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๒

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องจำเลยทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลากลางวัน ต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๒ ก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดโดยการจ้างวานหรือยุยงส่งเสริมให้จำเลยที่ ๑ กับพวกอีกหลายคนซึ่งหลบหนี ร่วมกันจัดให้มีการชุมนุม

/รวมกลุ่ม

สำหรับศาลใช้

-๓-

รวมกลุ่มของบุคคลโดยการขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์รวม ๗๐ คน ไปตามถนนสาธารณะ
สายต่าง ๆ ภายในเขตตำบลท่าอิฐ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยให้มาชุมนุม
รวมกลุ่มกันในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ ต่อมาในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔
เวลากลางวัน จำเลยที่ ๑ กับพวกพร้อมกันจัดให้มีการชุมนุมรวมกลุ่มของบุคคลโดยการขับรถยนต์
และรถจักรยานยนต์รวม ๗๐ คน ไปตามถนนสาธารณะดังกล่าวตามที่ถูกจำเลยที่ ๒ ใช้
จ้าง วาน หรือยุงส่งเสริม อันเป็นการร่วมกันชุมนุมหรือร่วมกันทำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อ
การแพร่โรคในพื้นที่ที่มีประกาศหรือคำสั่งกำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดซึ่งมีการรวมกลุ่มของ
บุคคลที่มีจำนวนรวมกันมากกว่ายี่สิบคน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามข้อกำหนด คำสั่ง และประกาศที่ออกตามความ
ในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘
อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เหตุเกิดที่ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

/ขอให้

สำหรับศาลใช้

-๔-

ขอให้ลงโทษตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๒, ๔, ๕, ๙, ๑๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒), ๑๘ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ (๒), ๑๘ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๔ จำคุกคนละ ๒ เดือน.

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ตรวจสอบนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ในชั้นนี้ว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ

/คณะรัฐมนตรี

สำหรับศาลใช้

-๕-

คณะรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เนื่องจากมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ซึ่งเป็นโรคที่ติดต่อได้ง่าย และเป็นอันตรายอย่างมากต่อชีวิตของผู้ที่ได้รับเชื้อ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และมีการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวเรื่อยมา ซึ่งขณะเกิดเหตุคดีนี้อยู่ในระหว่างการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑๓) มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและประกาศเรื่องการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑๓) เอกสารหมาย จ.๑ และ จ.๒ และนายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ ได้ออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย

/ตามคำแนะนำ

สำหรับศาลใช้

-๖-

ตามคำแนะนำของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด - ๑๙ (ศบค.) ไว้ดังต่อไปนี้... “ข้อ ๔ ...ห้ามจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่มกันของบุคคลเพื่อลดความเสี่ยงในการติดต่อสัมผัสกันที่สามารถแพร่โรคได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่จะพิจารณาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่จัดกิจกรรมและสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ โดยกำหนดจำนวนบุคคลจำแนกตามเขตพื้นที่สถานการณ์ ดังนี้... (๒) พื้นที่ควบคุมสูงสุด ห้ามจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีจำนวนรวมกันมากกว่ายี่สิบคน...” ตามข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓๐) เอกสารหมาย จ.๓ กับนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ ได้มีคำสั่งให้จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่เกิดเหตุเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุด โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

/หรือจนกว่า

สำหรับศาลใช้

-๗-

หรือจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ที่ ๑๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เอกสารหมาย จ.๔ และพลเอกเฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในฐานะหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคง ได้ออกประกาศหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคง เรื่องห้ามการชุมนุม การทำกิจกรรม การมั่วสุมที่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) (ฉบับที่ ๙) ลงวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ... “ข้อ ๓. ห้ามมิให้มีการชุมนุม หรือการทำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่โรค ในพื้นที่ที่มีการประกาศหรือคำสั่งกำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พื้นที่ควบคุมสูงสุด พื้นที่ควบคุม พื้นที่เฝ้าระวังสูง พื้นที่เฝ้าระวัง เว้นแต่กรณีได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือกิจกรรมที่ได้รับการยกเว้น ดังต่อไปนี้...โดยให้ดำเนินการตามข้อกำหนด (ฉบับที่ ๓๐)

/ลงวันที่

สำหรับศาลใช้

-๘-

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไปตามเอกสารหมาย จ.๕ และผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุตรดิตถ์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ออกประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุตรดิตถ์ เรื่อง มาตรการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ...ข้อ ๔ มาตรการสำหรับการจัดกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่โรค (๑) ห้ามการจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีจำนวนรวมกันมากกว่ายี่สิบคน เว้นแต่เป็นกรณีได้รับอนุญาตจากศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรค (ศปก.) ในพื้นที่ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่จะพิจารณาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่จัดกิจกรรมและสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามเอกสารหมาย จ.๖ ระหว่างวันที่ ๑๓ ถึง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีการโพสต์ข้อความ

/ทางเพจ

สำหรับศาลใช้

-๙-

ทางเพจเฟซบุ๊กชื่อว่า “อุตรดิตถ์ปลดแอก” ชักชวนนัดชุมนุมร่วมทำกิจกรรม “คาร์ม็อบ” ในวันอาทิตย์ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยนัดรวมตัวกันที่บริเวณหน้าอนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ต่อมาในวันที่นัดหมายดังกล่าว เวลาประมาณ ๑๗ นาฬิกา ได้มีกลุ่มบุคคลขับรถยนต์ประมาณ ๑๕ คัน และรถจักรยานยนต์ประมาณ ๒๐ คัน มารวมตัวกันที่บริเวณถนนหน้าประตูทางออกมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ฝั่งทิศตะวันตก โดยจำเลยที่ ๑ ขับรถ

เข้าร่วมชุมนุมและเป็นผู้ขับรถนำขบวนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของกลุ่มผู้ร่วมชุมนุม โดยกลุ่มผู้ร่วมชุมนุมได้เปิดไฟหน้ารถ บีบแตรรถ ถือป้าย และแสดงสัญลักษณ์ชูนิ้วมือสามนิ้ว เพื่อต่อต้านการบริหารงานของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี โดยขบวนรถของกลุ่มผู้ร่วมชุมนุมได้แล่นไปตามถนนในตัวเมืองอุตรดิตถ์แล้วไปสิ้นสุดที่บริเวณทางแยกโรงเรียนอุตรดิตถ์เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา จากนั้นจำเลยที่ ๑ และกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้แยกย้ายกันกลับ

/คดีมีปัญหา

สำหรับศาลใช้

-๑๐-

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองว่า จำเลยทั้งสองกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ โดยจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และประกาศ เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑๓) การออกข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓๐) คำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ที่ ๑๑/๒๕๖๔ ประกาศหัวหน้าผู้รับผิดชอบ ในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคง เรื่อง ห้ามการชุมนุม การทำกิจกรรม การมั่วสุม ที่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) (ฉบับที่ ๙) และประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุดรดิตถ์ เรื่อง มาตรการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) (ฉบับที่ ๒๘)

/ลงวันที่

สำหรับศาลใช้

-๑๑-

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้มีการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นวงกว้าง การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการก็เพื่อป้องกันชีวิตและประโยชน์ของมหาชน มิใช่ประโยชน์ของคนบางกลุ่มโดยเฉพาะ และการบังคับใช้กฎหมายต้องมีลักษณะเพื่อป้องกันมิให้มีการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มิใช่ปราบปรามผู้ชุมนุมหรือห้ามการชุมนุมทางการเมืองอย่างไรเหตุผล ทั้งต้องพิจารณาจากสถานการณ์ความรุนแรงของการแพร่ระบาด ประกอบกับพฤติการณ์ในการชุมนุมตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้นว่ามีสถานการณ์ฉุกเฉินตามความหมายของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ หรือไม่ ทั้งตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ได้นิยามคำว่า “ความเสี่ยงต่อการแพร่โรค” ไว้ จึงต้องแปลคำว่า “เสี่ยง” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งหมายความว่า

/“มีโอกาส

สำหรับศาลใช้

-๑๒-

“มีโอกาสจะได้รับทุกข์หรืออันตราย” ซึ่งตามพฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ และกลุ่มผู้ร่วมชุมนุม ที่ใช้ยานพาหนะโดยเปิดไฟหน้ารถ บีบแตรรด ถือป้าย และชูนิ้วมือสามนิ้ว เป็นการ แสดงออกเชิงสัญลักษณ์กิจกรรม “คาร์ม็อบ” โดยขับรถแล่นไปตามถนนในตัวเมืองอุตรดิตถ์ จนไปสิ้นสุดที่บริเวณทางแยกโรงเรียนอุตรดิตถ์แล้วแยกย้ายกันกลับใช้เวลาไม่นาน และระหว่างมีการเคลื่อนขบวนโดยไม่มีการจอดรถหยุดคุยหรือปราศรัย และไม่มีกิจกรรม ที่มีการสัมผัสใกล้ชิดที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรคแต่อย่างใด ทั้งการชุมนุมดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อวิพากษ์วิจารณ์และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลซึ่งประชาชนมีสิทธิและ เสรีภาพที่จะกระทำได้ตามวิธีการปกครองในระบบอบประชาธิปไตย เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศได้บัญญัติ ถึงเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมไว้ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพ ในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ” และในวรรคสอง บัญญัติว่า “การจำกัดเสรีภาพ ตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้น

/เพื่อรักษา

สำหรับศาลใช้

-๑๓-

เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี
ของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของผู้อื่น” ดังนั้น หลักเสรีภาพการชุมนุม
สาธารณะ ความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม
อันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่นนั้น จะต้องไม่ขัดหรือ
แย้งกับมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจาก
ที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ใน
รัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับ
ความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือน
หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น” การที่นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ
ของคณะรัฐมนตรีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรและประกาศ

/เรื่อง

สำหรับศาลใช้

-๑๔-

เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑๓) การออกข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓๐) คำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ที่ ๑๑/๒๕๖๔ ประกาศหัวหน้าผู้รับผิดชอบ ในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคง เรื่อง ห้ามการชุมนุม การทำกิจกรรม การมั่วสุมที่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) (ฉบับที่ ๙) และประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุดรดิตถ์ เรื่อง มาตรการเฝ้าระวัง และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งห้ามการจัดกิจกรรมซึ่งมีการรวมกลุ่ม ของบุคคลที่มีจำนวนรวมกันมากกว่ายี่สิบคน เว้นแต่เป็นกรณีได้รับอนุญาต จากศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรค (ศปก.) ในพื้นที่ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

/ที่จะพิจารณา

สำหรับศาลใช้

-๑๕-

ที่จะพิจารณาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่จัดกิจกรรมและสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบนั้น
จึงเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธไว้ โดยอาศัยอำนาจ
ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๔
วรรคสอง ได้กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม การชุมนุม ณ ที่ใด ๆ ก็จะเป็นความผิดตาม
พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒)
นั้น จะต้องกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ
หรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขันอันมีอย่างฉุกเฉิน
และร้ายแรง ตามคำนิยาม “สถานการณ์ฉุกเฉิน” ของพระราชกำหนดดังกล่าว
ซึ่งข้อเท็จจริงตามทางพิจารณาได้ความว่า ขณะเกิดเหตุคดีนี้ มีการขยายระยะเวลา
การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑๓) โดยมีผล

/ตั้งแต่

สำหรับศาลใช้

-๑๖-

ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งเป็นเวลา
หลังจากที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งแรกเป็นเวลานานถึง ๑ ปีเศษแล้ว
แม้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้อำนวยการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด ๑๙ จะมีคำสั่งศูนย์บริหาร
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ที่ ๑๑/๒๕๖๔
ให้จังหวัดอุดรดิตถ์ท้องที่เกิดเหตุเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดก็ตาม แต่ได้ความจากนายกิตติณัฐกร
คำแก้ว นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์
พยานโจทก์ซึ่งทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อว่า ในช่วงวันที่ ๑ ถึง ๑๕ สิงหาคม
๒๕๖๔ จังหวัดอุดรดิตถ์มีผู้ป่วยติดเชื้อโควิด ๑๙ เพียง ๑ ถึง ๕ ราย และในวันที่ ๑๕
ถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีผู้ติดเชื้อโควิด - ๑๙ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเท่านั้น ตามสถิติผู้ป่วยโรค
โควิด ๑๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เอกสารหมาย จ.๑๔ แผ่นที่ ๑
แสดงว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโควิด - ๑๙

ในท้องที่

สำหรับศาลใช้

-๑๗-

ในห้องที่เกิดเหตุมิได้อยู่ในภาวะคับขันและมีความร้ายแรงเหมือนกับที่มีการแพร่ระบาดของโรค
ในระยะเริ่มแรก ซึ่งก็ได้ความจากนายกิตติภฏกรต่อไปว่า พนักงานสอบสวนได้ให้พยาน
ดูรูปถ่ายการชุมนุมหรือกิจกรรม “คาร์ม็อบ” ในวันเกิดเหตุคดีนี้ตามเอกสารหมาย จ.๑๔
แผ่นที่ ๒ และ ๓ แล้ว พยานมีความเห็นว่า การชุมนุมดังกล่าวมีความเสี่ยงในการแพร่
ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ ในระดับต่ำ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่เปิดโล่งและกลุ่มคนดังกล่าว
ใส่อุปกรณ์ป้องกันคือหน้ากากอนามัย แม้อัยการเอกสง่า สุทธิอาจ รองสารวัตรสืบสวน
และพันตำรวจโทเอกพงศ์ ปรินาวงศ์ รองผู้กำกับสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรดิตถ์
พยานโจทก์ซึ่งได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้สืบสวนติดตามการชุมนุมของกลุ่ม “อุดรดิตถ์ปลดแอก”
ครั้งนี้จะเบิกความทำนองเดียวกันความว่า ก่อนที่กลุ่มผู้ชุมนุมจะเคลื่อนตัวออกบริเวณประตู
ทางออกของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ กลุ่มผู้ชุมนุมได้ลงจากรถมาพูดคุยกันกลุ่มละ ๓
ถึง ๕ คน โดยบางครั้งดึงหน้ากากอนามัยมาไว้ที่ใต้คางและยืนห่างกันไม่เกิน ๑ เมตร

/การรวมกลุ่ม

สำหรับศาลใช้

-๑๘-

การรวมกลุ่มของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของผู้ร่วมชุมนุมโดยกลุ่มคนที่อยู่บนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ได้เดินลงมาพูดคุยกันเป็นกลุ่ม ๆ ไม่มีการเว้นระยะห่าง ลักษณะการร่วมชุมนุมจะมีการเปิดกระจกและแสดงสัญลักษณ์ชูนิ้วมือสามนิ้ว และขณะมีการจอดรถติดสัญญาณไฟจราจรสีแดงมีการพูดคุยกันระหว่างคนขับรถจักรยานยนต์ในลักษณะใกล้ชิดกันก็ตาม แต่ก็ได้รับความตามบันทึกข้อความของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรดิตถ์ ฉบับลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ ที่พันตำรวจเอกนันทพร สีอินทร์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรดิตถ์ รายงานสถานการณ์การชุมนุมในวันเกิดเหตุต่อผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรดิตถ์ว่า ผลการตรวจสอบเบื้องต้น ไม่พบว่ามีกรกระทำผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ฯ และพระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ ฯ แต่อย่างไรก็ตาม อาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งจะได้รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๐ จากพยานหลักฐานที่โจทก์

/นำสืบ

สำหรับศาลใช้

-๑๙-

นำสืบมาดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า การชุมนุมของจำเลยที่ ๑ กับพวกที่ใช้รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ขับแล่นไปตามถนนสาธารณะในอำเภอเมืองอุตรดิตถ์หรือกิจกรรม “คาร์ม็อบ” โดยกลุ่มผู้ร่วมชุมนุมได้เปิดไฟหน้ารถ บีบแตรรถ ถือป้าย และแสดงสัญลักษณ์ ชูนิ้วมือสามนิ้ว เพื่อต่อต้านการบริหารงานของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีนั้น มีความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ ในระดับต่ำ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่เปิดโล่ง และกลุ่มคนดังกล่าวใส่อุปกรณ์ป้องกันคือหน้ากากอนามัย การชุมนุมดังกล่าวจึงมิได้กระทบ ต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นภัยต่อความ มั่นคงของรัฐหรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขัน อันมีมาอย่างฉุกเฉินและร้ายแรงแต่อย่างใด ทั้งการชุมนุมดังกล่าวไม่ปรากฏว่ากลุ่มผู้ร่วมชุมนุม ได้ทำการปิดถนนหรือมั่วสุมกันกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย อันกระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

/และละเมิด

สำหรับศาลใช้

-๒๐-

และละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น ซึ่งจำเลยทั้งสองก็น่าสืบต่อสู่ว่าประชาชน
มีเสรีภาพในการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองไว้
การกระทำของจำเลยที่ ๑ กับพวกจึงเป็นการใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ดังนั้น การบังคับใช้กฎหมายหรือข้อกำหนดหรือคำสั่งและประกาศใด ๆ
ซึ่งออกตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงต้อง
นำมาบังคับใช้อย่างระมัดระวัง โดยต้องคำนึงถึงเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมของบุคคลตาม
รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศที่ได้บัญญัติรับรองไว้ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า
การชุมนุมดังกล่าวมิได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็น
ภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ใน
ภาวะคับขันอันมีมาอย่างฉุกเฉินและร้ายแรง หรือละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

/แม้การชุมนุม

สำหรับศาลใช้

-๒๑-

แม้การชุมนุมของจำเลยที่ ๑ กับพวกดังกล่าวจะเป็นการรวมตัวกันมากกว่ายี่สิบคนและไม่ได้
รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ตาม ก็ยังไม่เป็นความผิดตามพระราชกำหนดการบริหาร
ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) ส่วนที่จำเลยที่ ๑
กับพวกเข้าร่วมชุมนุมโดยขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ไปในทางสาธารณะ และกลุ่มผู้ร่วม
ชุมนุมได้เปิดไฟหน้ารถ บิบแตรรถ ถือป้าย กับแสดงสัญลักษณ์ชูนิ้วมือสามนิ้วจะเป็น
ความผิดตามกฎหมายอื่นหรือไม่ เป็นเรื่องที่เจ้าพนักงานที่มีอำนาจและหน้าที่ในการบังคับใช้
กฎหมายสมควรที่จะใช้ดุลพินิจในการดำเนินคดีให้ถูกต้องและโดยธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ
ไว้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ กับพวกจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง และเมื่อจำเลยที่ ๑
ไม่มีความผิดตามฟ้องแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ก่อให้เกิดจำเลยที่ ๑
กระทำความผิดตามฟ้องด้วยการใช้ บังคับ ชูเชิญ แจง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด
หรือไม่ จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีความผิดตามฟ้องเช่นกัน ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสอง

/มีความผิด

สำหรับศาลใช้

-๒๒-

มีความผิดตามฟ้องและพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองมานั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ไม่เห็นฟ้องด้วย
อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองฟังขึ้น

พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องจำเลยทั้งสอง.

นายสังคม เมฆอรุณลักษณ์

นางรุ่งรัตน์ วิจิตรจงกล

นายสุรพล ศุขอัจจะสกุล

